

LEIDRAAD MOS-ACTIEPLAN

Vooraf plannen is essentieel voor het welslagen van een (milieuzorg)project. Een MOS-actieplan vertrekt vanuit concrete en duidelijk omschreven doelen en is best reeds bij het begin van het nieuwe schooljaar (in grote lijnen) klaar. Zo kan het team meteen aan de slag en is het jaarthema van bij het begin voor iedereen duidelijk.

Voordelen van vooraf plannen

- Vooraf bepalen wat, wanneer, hoe, en met wie de school rond een MOS-thema werkt
- Visualiseren van ideeën, acties en (leer)activiteiten
- Een leidraad voor het hele schooljaar
- Tijdig en makkelijk bijsturen wanneer nodig
- Een goede aanzet voor het uitwerken van leerlijnen
- Kan worden meegenomen bij doorlichtingen, ...
- Een communicatie-instrument naar ouders, collega's, inspectie, ...

Tips en tricks

- Bepaal het MOS-jaarthema (bij voorkeur met de hele schoolbevolking). Vertrek vanuit een concreet probleem (de speelplaats puilt uit van het zwerfvuil) of de actualiteit (klimaatproblematiek).
- Inventariseer wat de school reeds doet rond milieuzorg en/of wat reeds verankerd is (projectweek rond afval, Sam de verkeerssling, ...).
- Bepaal de doelstellingen/ambities en formuleer deze zo **concreet** mogelijk. Hanteer hiervoor het SMART-principe (www.ensie.nl/definitie/SMART-principe). Communiceer deze ambities zo breed mogelijk.
- MOS-acties worden best als volgt in het actieplan opgenomen:
  - Inleefmoment (afval van één week verzamelen, op zoek naar de watermeter, ...)
  - Doe-momenten gespreid over het schooljaar (acties die resulteren in milieuwinst)
  - Toonmoment (tijdens de open-deur, musical, tentoonstelling, ...)
- Bewaak de samenhang tussen de MOS-acties, de MOS-criteria, en het educatieve aspect op klasniveau (leermiddelen, externe expertise (MOS-schakels)).
- Hou het actieplan bondig en overzichtelijk! (MOS-actie: Opstarten composteren → Leermiddel: lessenpakket 'Composteren met kinderen' → Externe expertise: de compostmeester in de school).
- Maak waar mogelijk koppelingen met reeds in de school lopende thema's/projecten (sinterklaas, jeugdboekenweek, 11.11.11., ...). → Een brede benadering bevordert systeemdenken!
- Durf het actieplan regelmatig bij te sturen. Een actieplan is een dynamisch werkinstrument!
- Laat u inspireren door de MOS-themabundels (gratis bij de MOS-begeleiding op te vragen)
- Wees creatief, durf buiten de lijntjes te kleuren, denk breed!
- Verspreid het actieplan onder de collega's, hang het op in het leerkrachtenlokaal, plaats het op de schoolwebsite.